

Nota van beantwoording

Ontwerp cultuurnota 2009-2012

30 september 2008

Inhoudsopgave

1. Cultuur is Kracht	4
2. Verbindende programma's	4
<u>2.1 Vrede van Utrecht / Culturele Hoofdstad</u>	4
<u>2.2. Programma Utrechtse Schatkamer</u>	4
<u>2.3 Programma Cultuur en Economie</u>	5
<u>2.4 Programma Cultuur en Ruimte</u>	5
3. Cultuurparticipatie	5
<u>3.1 Amateurkunst</u>	5
<u>3.2 Cultuureducatie</u>	6
<u>3.3. Actieprogramma cultuurparticipatie</u>	7
4. Erfgoed	7
<u>4.1 Cultuurhistorische hoofdstructuur</u>	7
<u>4.2 Monumenten en het parelfonds</u>	9
<u>4.3. Archeologie</u>	9
<u>4.4. Musea en archieven</u>	9
5. Kunsten	10
<u>5.1 Podiumkunsten</u>	10
<u>5.2 Beeldende kunst en vormgeving</u>	12
6. Media	13
<u>6.1 Bibliotheken</u>	13
<u>6.2 Cultuurhuizen</u>	13
<u>6.3 Regionale omroep</u>	14
7. Rollen en verantwoordelijkheden	14
<u>7.1 Samenwerking andere overheden</u>	14
<u>7.2 Subsidierelatie</u>	16
<u>7.3 Relatiebbeer en debat</u>	16
<u>7.4 Evaluatie en monitoring</u>	16
Algemeen	17
Bijlage	19
<u>Lijst van insprekers</u>	19

Inleiding

De ontwerp Cultuurnota 2009-2012 'Cultuur is Kracht' beschrijft de culturele plannen van de provincie Utrecht voor de komende jaren. Van 24 juni tot en met 19 augustus 2008 heeft iedereen de mogelijkheid gehad te reageren op de ontwerp cultuurnota. De inspraak is aangekondigd via verschillende communicatiekanalen zoals persbericht, advertentie in het AD/UN en AD/Groene Hart, de provinciale website en via persoonlijke toezending van de ontwerp cultuurnota.

Vanuit de provincie Utrecht hebben achttien gemeenten, instellingen en particulieren gebruik gemaakt van de inspraakprocedure. De inspraakreacties zijn in deze Nota van Beantwoording beschreven en beantwoord door het College van Gedeputeerde Staten. Op enkele punten hebben Gedeputeerde Staten besloten de ontwerp cultuurnota tekstueel aan te passen. In de meeste gevallen betreft het een aanscherping van de bestaande tekst naar aanleiding van de inspraakreacties. In bijlage 1 vindt u per inspreker het paginanummer waar u de samenvatting van de inspraakreactie en ons antwoord daarop kunt vinden.

Wij vinden het belangrijk niet alleen in deze Nota van Beantwoording te reageren op de inspraakreacties, maar ook met de insprekers en andere belanghebbenden in het culturele veld van de provincie in gesprek te blijven. We nodigen u daarom graag uit gedurende deze cultuurnotaperiode bij ons te blijven 'inspreken'; we willen horen wat er bij u leeft.

Antwoord GS op inspraakreacties

1. Cultuur is Kracht

Geen inspraakreacties

2. Verbindende programma's

2.1 Vrede van Utrecht / Culturele Hoofdstad

Stichting Commissie voor de Vecht en het Oostelijk en Westelijk Plassengebied

Stichting Commissie voor de Vecht en het Oostelijk en Westelijk Plassengebied is verheugd dat het cultuurlandschap aandacht krijgt in de cultuurnota. Daarbij betreurt zij dat de Vechtstreek niet expliciet benoemd is in de cultuurnota terwijl dit gebied veel te bieden heeft op het gebied van cultuurhistorie. De stichting verzoekt de provincie Utrecht dat er binnen de programma's voldoende ruimte en aandacht komt voor het landschap van de Vechtsteek. Bij het programma de Vrede van Utrecht / Culturele Hoofdstad van Europa wordt het belang van de rol van de regio besproken. In de reactie vraagt de stichting dit nadrukkelijker uit te werken.

Antwoord GS

De rol die de regio in het programma Vrede van Utrecht/Culturele Hoofdstad van Europa gaat spelen is terug te vinden in de programma's die ontwikkeld worden door de provincie en de stichting Vrede van Utrecht. Deze programma's worden (jaarlijks) in uitvoeringsplannen nader uitgewerkt. Concrete uitwerkingen van de uitvoeringsplannen voor 2009 volgen in de loop van dit jaar.

Tekstwijziging

Nee.

2.2. Programma Utrechtse Schatkamer

Landschap Erfgoed Utrecht

Zie 4.1

Stichting Venster op de Vecht

Met belangstelling heeft Stichting Venster op de Vecht kennisgenomen van het programma de Utrechtse Schatkamer. Zij zien een mooie gelegenheid om het project Venster aan de Vecht verder uit te bouwen en willen daarvoor graag een beroep doen op het programma Utrechtse Schatkamer. Ook is de stichting van mening dat cultuurlandschap onderdeel van het programma Cultuurparticipatie zou moeten zijn; de manier waarop de mens het omringende landschap op zich kan laten inwerken.

Antwoord GS

Er wordt gewerkt aan het opstellen van een regeling ter beoordeling van projectaanvragen in het kader van de Utrechtse Schatkamer. Deze regeling is momenteel in ontwikkeling en zal naar verwachting

eind van dit jaar gepubliceerd worden. Hierbij wordt een nadere invulling gegeven aan de prioritering en de wijze van toekenning van bijdragen.

Tekstwijziging

Nee.

2.3 Programma Cultuur en Economie

Geen inspraakreactie.

2.4 Programma Cultuur en Ruimte

Geen inspraakreactie.

3. Cultuurparticipatie

3.1 Amateurkunst

ZIMIHC

ZIMIHC is tevreden met de positieve houding van de provincie Utrecht. Zij noemt de nota vooruitgericht en opbouwend. In de tekst mist ZIMIHC het onderscheid tussen kunst en cultuur.

De opdracht aan ZIMIHC die de provincie Utrecht in de nota formuleert is niet duidelijk. ZIMIHC ontvangt graag een toelichting op de zin: "... aandacht te besteden aan professionalisering, zichtbaarheid in de provincie, nieuwe vormen van amateurkunst (jeugd/jongeren en diversiteit) en een goede promotie."

ZIMIHC spreekt haar interesse uit om samen met de provincie te kijken naar de mogelijkheden van ondersteuning van gemeenten bij de beleidsontwikkeling op het gebied van amateurkunst. Ook speelt ZIMIHC graag een actieve en adviserende rol in het evaluatieonderzoek naar de subsidieregeling amateurkunst. Zij onderschrijft het belang van de beoogde samenwerking met de Vrede van Utrecht, Kunst Centraal en Landschap Erfgoed Utrecht.

Antwoord GS

Wij zijn blij dat ZIMIHC zich in grote lijnen kan vinden in ons amateurkunstbeleid en willen graag met ZIMIHC onderzoeken hoe gemeenten het beste ondersteund kunnen worden bij de ontwikkeling van hun amateurkunstbeleid. Een rol van ZIMIHC in de evaluatie van de subsidieregeling zien wij als vanzelfsprekend. Voor wat betreft de opdracht aan ZIMIHC zullen wij de tekst in de cultuurnota verduidelijken.

Tekstwijziging

Voor de jaren 2009-2012 verwachten wij dat ZIMIHC nog zichtbaarder wordt in de hele provincie. Alle amateurkunstenaars in de provincie Utrecht moeten weten waar ze terecht kunnen voor ondersteuning. De zichtbaarheid van ZIMIHC kan onder meer toenemen door het aanjagen van projecten door consultants. Tevens vragen wij het Huis voor de amateurkunst te werken aan de eigen

professionalisering, aandacht te besteden aan 'nieuwe' vormen van amateurkunst (jeugd/jongeren en diversiteit) en een bijdrage te leveren aan de promotie van de sector.

3.2 Cultuureducatie

Kunst Centraal

De afgelopen jaren heeft Kunst Centraal met tijdelijke middelen uit het Actieprogramma Cultuurbereik gewerkt aan cultuureducatie voor het voortgezet onderwijs. Kunst Centraal vraagt de provincie Utrecht om een structurele subsidie voor het uitvoeren van haar taken op het gebied van voortgezet onderwijs.

Daarnaast eindigt per 1 januari 2009 de landelijke Regeling Flankerend Beleid Primair Onderwijs, waar Kunst Centraal middelen uit ontving voor het verankeren van cultuureducatie op scholen en de ontwikkeling van lokale culturele netwerken en lokale Cultuurprogramma's. In de nota wordt aangegeven dat voor het voortzetten van de netwerken en het Cultuurprogramma een beroep gedaan wordt op het Actieprogramma Cultuurparticipatie (ACP). Kunst Centraal ontvangt graag een reactie of het ACP inderdaad een bijdrage zal leveren.

Kunst Centraal moet komend jaar een nieuwe locatie betrekken. Op dit moment is ze niet BTW-plichtig, maar de eigenaar is verplicht om bij nieuw- of verbouw BTW in rekening te gaan brengen. Kunst Centraal verzoekt de provincie Utrecht om per 1 januari 2009 een extra structurele subsidie toe te kennen van € 30.000,- om de verhoogde huisvestingskosten te kunnen betalen.

In de nota staat dat de provincie een mogelijke rol ziet voor Kunst Centraal op het terrein van Brede Scholen. Kunst Centraal voert graag een verkennend onderzoek uit naar deze mogelijke adviserende en bemiddelende rol en vraagt de provincie hier middelen voor beschikbaar te stellen. Ook wordt Kunst Centraal de komende periode graag benaderd als samenwerkingspartner die meedenkt.

Antwoord GS

Zoals we in de nota reeds aangeven, hechten we belang aan cultuureducatie in het primair én voortgezet onderwijs. Tevens zijn wij op de hoogte van de knelpunten bij Kunst Centraal. De huidige nota is nog niet voorzien van een financiële paragraaf. In de definitieve versie van de cultuurnota zal onze inzet op het gebied van cultuureducatie terug te vinden zijn in de financiële paragraaf.

Zoals u in de nota kunt lezen, willen we via het ACP de ontwikkeling en vorming van lokale culturele netwerken en lokale cultuurprogramma's voortzetten en bestendigen. Kunst Centraal is en wordt betrokken bij het ontwikkelen en uitwerken van het Actieprogramma Cultuurparticipatie. Wij nemen de wens van Kunst Centraal mee bij de uitwerking van het programma. Ook voor een verkennend onderzoek op het terrein van Brede Scholen zien wij bij het Actieprogramma Cultuurparticipatie mogelijkheden. Hierbij zullen wij ook kijken naar de rol van Landschap Erfgoed Utrecht. Wij zijn blij met de bereidheid van Kunst Centraal om mee te denken en zullen hier graag gebruik van maken.

Tekstwijziging

Nee.

Landschap Erfgoed Utrecht

Zie 4.1

3.3. Actieprogramma cultuurparticipatie

Geen inspraakreactie.

4. Erfgoed

4.1 Cultuurhistorische hoofdstructuur

Landschap Erfgoed Utrecht (LEU)

LEU is blij met de vele aanknopingspunten voor hun werk in de cultuurnota. De concrete invulling van de rol van LEU is echter vaag. Om de werkzaamheden te concretiseren wil LEU graag nader overleg met de provincie over haar inbreng in overkoepelende programma's, in regulier beleid van de provincie en over de werkplannen van LEU. Zo wil LEU graag inbreng leveren om integratie tussen cultuurhistorie, landschap, recreatie en volkscultuur te bevorderen.

LEU vraagt ook aandacht voor afstemming over de rol van LEU binnen *van Collectie naar Connectie* en De Schatkamer. Bij de nadere uitwerking van het programma de Utrechtse Schatkamer wil het LEU een concrete invulling geven aan Oral History en de vertaling van de Nationale Culturele Canon. LEU heeft veel kennis ontwikkeld op het gebied van E-culture. Zij willen deze kennis graag verder uitwerken. Daarnaast vraagt LEU om overleg voor de borging van de kwaliteit van musea (ondersteuning professionalisering, scholing, procedures).

In de cultuurnota is weinig aandacht voor het beheer van Cultuurhistorische elementen. LEU stelt voor om een bijdrageregeling Cultuurhistorische (landschaps-) elementen in het leven te roepen. De concrete ideeën wil het LEU graag met de provincie Utrecht bespreken.

Naast het religieuze- en industrieel erfgoed is het belangrijk dat ook het agrarische erfgoed in de cultuurnota wordt benoemd. De veranderingen in het landelijk gebied gaan snel. Dit tempo is een gevaar voor de historische boerderijen. LEU ziet kansen voor het agrarische erfgoed en vraagt de provincie Utrecht om de benodigde financiële kaders om in samenwerking met Monumentenwacht en WMMN initiatieven op het agrarische erfgoed te ontwikkelen.

De rol van LEU, zoals vermeld in voetnoot 3 op pagina 11, is niet actueel. LEU richt zich ook deels op het Kerndoel 'Kunstzinnige oriëntatie' en naast productontwikkeling ook op advisering van scholen. Het LEU wil graag een intensivering van de samenwerking met Kunst Centraal in de uitvoering van het cultuureducatiebeleid. Ook wil LEU betrokken worden bij het mogelijke verkennende onderzoek rond Brede Scholen door Kunst Centraal.

Antwoord GS

Het overleg met LEU is al opgestart en maakt deel uit van de reguliere werkprocessen binnen de subsidierelatie met LEU. Natuurlijk blijven we graag, op alle terreinen van ons cultuurbeleid, in gesprek met LEU over haar mogelijke rol. We zullen in ieder geval nadere afspraken maken in het kader van het werkplan en het programma Utrechtse Schatkamer. Kennisuitwisseling, innovatie en ondersteuning is doel van de programmalijn Het Schatkameratelier, onderdeel van het beleidskader De Utrechtse Schatkamer.

Op dit moment is al een begin gemaakt met afstemmingsgesprekken over de rol van LEU binnen *van Collectie naar Connectie*. Uitgangspunt daarbij is en blijft dat LEU binnen de kaders van zijn takenpakket invulling gaat geven aan de thematiek *van Collectie naar Connectie*. Als gevolg van de fusie tussen Erfgoedhuis en Landschapsbeheer is de reeds in 2005 verstrekte opdracht daartoe nog niet opgepakt. In de genoemde gesprekken is ook de tegenstelling die LEU ziet tussen *van Collectie naar Connectie* (vernieuwing) en 'borging van kwaliteit' (kan ook zonder vernieuwing) aan de orde. Op

strategisch niveau is zo'n onderscheid niet zinvol en kan het zelfs belemmerend werken. Waar het om gaat is te bepalen waar in de museumwereld mogelijkheden tot museale ontwikkeling liggen, wat prioriteit heeft en hoe daarbij de verschillende invalshoeken met elkaar in verband gebracht kunnen worden.

In 2009 gaan we in samenspraak met het RACM en vanuit een brede provinciale invalshoek de mogelijkheid verkennen van het verbeteren van beheer, bijvoorbeeld door het ondersteunen van terrein- c.q. monumenteneigenaren. In de verkenning brengen we in beeld waar precies knelpunten liggen en wat nodig is om deze knelpunten op te lossen. Op grond hiervan zullen we de haalbaarheid van een regeling bezien.

Wij hebben in 2007 een eerste verkenning laten verrichten naar agrarisch erfgoed. Een verder antwoord vindt u bij uw andere inspraakreactie, specifiek met betrekking tot agrarisch erfgoed.

Wij zijn het eens met uw specificering voor wat betreft cultuureducatie en zullen de tekst aanpassen. Zoals in de nota staat onderschrijven wij het belang van Brede Scholen. Mogelijkheden tot een verkennend onderzoek zien wij bij het Actieprogramma Cultuurparticipatie. Hierbij zullen wij ook kijken naar de rol van Landschap Erfgoed Utrecht. Wij nemen dit mee in de uitwerking van het programma.

Tekstwijzigingen

2.4 'bij de uitvoering van het programma werken we samen met diverse partners waaronder rijk, gemeenten *en in Utrecht actieve uitvoeringsorganisaties.*

3.2 Het Actieprogramma Cultuurparticipatie en het programma Vrede van Utrecht bieden mogelijkheden voor Kunst Centraal en *Landschap Erfgoed Utrecht* om projecten op pakken, zoals het project Partnership Jeugdtheater.

3.2 Hierbij gaat het om het helpen formuleren van een visie op cultuureducatie in de brede school vanuit een adviserende en verbindende rol van *Kunst Centraal en Landschap Erfgoed Utrecht*.

3.2 (tekst voetnoot) Vertrekpunt voor Kunst Centraal is het Kerndoel 'Kunstzinnige oriëntatie' binnen het primair onderwijs, Landschap Erfgoed Utrecht richt zich *met name* op het Kerndoel 'Oriëntatie op jezelf en de wereld'. Kunst Centraal opereert als adviseur en intermediair, Landschap Erfgoed Utrecht richt zich voornamelijk op productontwikkeling, *en daarnaast op advisering van scholen*. De instellingen werken op projectniveau samen en communiceren gezamenlijk richting scholen.

Landschap Erfgoed Utrecht (LEU), Welstand Monumenten Midden Nederland (WMMN), Monumentenwacht (MW)

In een gezamenlijke reactie geven LEU, WMMN en MW aan zich zorgen te maken over het agrarische erfgoed. Zij vinden dat dit thema onderbelicht blijft in de cultuurnota. In de komende cultuurnotaperiode willen zij gaan samenwerken om de boerderijen en hun omgeving op een cultuurhistorische verantwoorde manier in te richten en te behouden door het project met de werktitel 'Boerderij in beeld'. Voor de uitvoering van dit project vragen zij de provincie € 250.000,- in de cultuurnota te reserveren.

Dr Arie A. Manten

De heer Manten bepleit dat de provincie met de prioritering van industrieel en religieus erfgoed ook het agrarisch erfgoed gaat noemen. En dat onder de met name genoemde gebieden het cope-landschap ten westen van de rivier de Vecht relatief meer aandacht krijgt.

Antwoord GS

Zowel LEU als de heer Manten maken zich zorgen over het behoud van waardevolle boerderijlinten en het ontstaan van het landschap waarvan zij deel uitmaken. Die zorg delen wij. Wij hebben daarom in 2007 een eerste verkenning laten verrichten naar het onderwerp. Daarin is het belang geschetst van een

eenduidige provinciale visie voor boerderijen en boerderijlinten in het Groene Hart. In 2008 is daarop een vervolg gekomen met de notitie Verbindende linten in het Groene Hart, notitie boerderijen en boerderijlinten. Naast het gebouwde erfgoed is het ontstaan van het landschap daarbij uitgangspunt.

De aanbevelingen in beide rapporten zullen leiden tot volgende stappen:

- een inventarisatie van de linten, de boerderijen en de kernkwaliteiten, uitmondend in een cultuurhistorische waardenkaart;
- met de uitkomsten van de inventarisatie een streefbeleid formuleren voor de komende bv. 20 jaar;
- aandacht vestigen op de kwaliteiten van de linten met behulp van bijvoorbeeld culturele manifestaties en het openstellen boerderijen.

Wij zullen LEU, WMMN en MW bij de uitvoering van die plannen betrekken.

Tekstwijziging

2.4 Wij willen werken aan een stevige erfgoedinbedding in het Actieprogramma Vitaal Platteland, met accenten op historische (groen)structuren *en agrarisch erfgoed*.

4.2 Monumenten en het parelfonds

Nationaal restauratiefonds

Het Nationaal restauratiefonds betreurt dat de provincie Utrecht geen ruimte heeft om het Cultuurfonds voor Monumenten in Utrecht financieel te ondersteunen.

Antwoord GS

De provincie Utrecht heeft bij aanvang van het Cultuurfonds Monumenten Utrecht € 1.500.000,- gestort en gedurende de cultuurnotaperiode 2005 – 2008 is er nogmaals € 150.000,- aan dit fonds overgemaakt. Uit een overzicht van het Nationaal Restauratiefonds blijkt dat per 15 juli 2008 een bedrag van € 3.521.800 resteert in dit fonds. Bovendien vloeien de verstrekte leningen te zijner tijd weer terug in het fonds (revolving fund). Omdat er ruim voldoende middelen in het fonds zitten, zien wij af van verdere structurele storting. Indien zich daardoor problemen voordoen zullen wij een nieuwe storting heroverwegen.

Tekstwijziging

Nee.

4.3. Archeologie

Landschap Erfgoed Utrecht

zie 4.1

4.4. Musea en archieven

Landschap Erfgoed Utrecht

Zie 4.1

Slot Zuylen

Voor Slot Zuylen werd een structurele subsidieverhoging van € 25.000,- voorgesteld voor een adequate directie voering (grote omvang, hoger niveau). Deze aanpassing was gebaseerd op de situatie medio najaar 2007. Slot Zuylen geeft in zijn reactie aan dat het Slot inmiddels een veel hoger ambitieniveau heeft waarvoor een verdere uitbreiding van de vaste formatie nodig is. Met het oog daarop vraagt Slot Zuylen een subsidieverhoging van in totaal € 75.000,-. Daarnaast zet Slot Zuylen in op verhoging van eigen inkomsten, een meer substantiële bijdrage van de gemeente Maarssen en projectmatige bijdragen.

Antwoord GS

Wij zijn ingenomen met de ontwikkelingen bij Slot Zuylen, die zowel strategisch-inhoudelijk als bedrijfsmatig veelbelovend zijn. Een structurele subsidieverhoging met 75% van het huidige subsidie voor personele uitbreiding gaat ons echter te ver. Los van het feit dat Slot Zuylen de invulling van dit bedrag open laat, zijn wij niet overtuigd van de noodzaak ervan. Wel zijn wij bereid tot een iets hoger bedrag van € 35.000,- waarvoor reeds dekking binnen het cultuurbudget bestaat, maar wij zien onvoldoende basis voor een voorstel t.l.v. de algemene middelen. Over een eventuele verdere verhoging valt eerst te oordelen op basis van meer informatie en overleg. Daarbij zullen wij nagaan welke knelpunten en acties op projectbasis, al dan niet meerjarig en al dan niet inclusief projectpersoneel, kunnen worden opgelost. De opstelling van de gemeente Maarssen zullen wij ook betrekken bij onze nadere meningsvorming.

Tekstwijziging

Voor de twee kasteelmusea stimuleren we [.....] een moderne profilering en *een adequaat personeelsbestand*. Met het oog hieropverhogen, zodat *tenminste* een volwaardige [.....]
Over bijdragen voor andere knelpunten en verdere vernieuwing zullen wij overleg voeren.

5. Kunsten

5.1 Podiumkunsten

Holland Animation Film Festival (HAFF)

In de komende cultuurnotaperiode wil het HAFF zich gaan heroriënteren op haar positie en een aantal vernieuwingen en ontwikkelingen invoeren. Zo is de bedoeling dat het festival voortaan jaarlijks in plaats van tweejaarlijks wordt georganiseerd. Volgens HAFF is dit nodig om de volgende stap te zetten in de ontwikkeling van het festival. Met de huidige financiële middelen is het niet mogelijk om deze stap te realiseren. Het HAFF vraagt de provincie om samen met de gemeente Utrecht een structurele subsidie van €85.000,- voor het jaarlijks te organiseren animatiefestival in Utrecht.

Antwoord GS

Ten aanzien van de inhoudelijke beoordeling en daaraan gekoppelde financiële vertaling is het advies van de commissie Staal leidend. Binnen de financiële kaders wordt op basis van het advies en eindoordeel van de commissie Staal de budgetverdeling bepaald. Omdat HAFF een positief advies heeft ontvangen van de commissie, ontvangt de organisatie in de periode 2009 – 2012 hoogstwaarschijnlijk subsidie. Wat de hoogte van de subsidie is, wordt in de eerste helft van oktober 2008 duidelijk.

Tekstwijziging

Nee.

Poëziecircus

Het poëziecircus geeft aan dat literatuur een belangrijke plaats inneemt in de culturele infrastructuur van Nederland. De letteren behoren tot de basisinfrastructuur van gemeente en provincie en Poëziecircus acht het belang van de behandeling van literaire instellingen binnen een letterenparagraaf voor de huidige cultuurnotaperiode groot.

Antwoord GS

Wij zien de letteren als een van de kunstdisciplines binnen het Utrechtse culturele veld. Naar onze mening hebben wij voldoende mogelijkheden om via (project)subsidies bij te dragen aan literaire festivals en multidisciplinaire evenementen. Ook in het kader van programma's zoals de Vrede van Utrecht is er ruimte om initiatieven op het gebied van de letteren te ontwikkelen en te realiseren. Een separaat letterenbeleid achten wij niet noodzakelijk.

Tekstwijziging

Nee.

Utrechts Model

Yo! Opera reageert namens het Utrechts Model, een samenwerkingsverband van Utrechtse culturele instellingen. De plannen van Minister Plasterk om geen extra budget beschikbaar te stellen voor de basisinfrastructuur in Utrecht baart het Utrechts Model zorgen. In de reactie stellen zij dat zonder deze extra rijksinvesteringen de voorgenomen beleidsambities zoals verwoord in de ontwerp cultuurnota niet verwezenlijkt kunnen worden. Zij vragen het College van Gedeputeerde Staten om het niet zover te laten komen en om haar stem te laten horen in Den Haag. Daarnaast roept het Utrechts Model Gedeputeerde Staten op om het cultuurbudget voor de (basis)infrastructuur te verdubbelen.

Antwoord GS

Wij delen de zorg van het Utrechts Model omtrent de toekenning van rijks gelden aan culturele instellingen van landelijk belang in de regio Midden Nederland. Gezamenlijk met de gemeente Utrecht zetten wij ons in om het rijk er van te overtuigen meer budget beschikbaar te stellen voor de Utrechtse instellingen in de basisinfrastructuur. Om de voorgenomen culturele ambities te kunnen realiseren is een substantiële verhoging van het provinciaal cultuurbudget ten behoeve van het Cultuurconvenant 2009-2012 voorzien.

Tekstwijziging

Nee.

Xynix Opera

Xynix Opera vraagt zich af welke positie zij inneemt in de culturele subsidiesystematiek, hoe het oordeel van de verschillende adviescommissies wordt gewogen en hoe tot een financiële vertaling wordt gekomen. Zij zijn niet opgenomen in de landelijke basisinfrastructuur van het rijk maar zijn wel positief beoordeeld door het Nieuwe Fonds voor de Podiumkunsten (NFPK+).

Antwoord GS

In het convenant Midden-Nederland worden afspraken tussen rijk, provincie en gemeente gemaakt m.b.t. instellingen die deel uitmaken van de landelijke basisinfrastructuur. Door de Raad van Cultuur is bepaald welke (Utrechtse) instellingen daartoe behoren. De commissie Staal heeft een advies gegeven over alle instellingen die behoren tot de provinciale culturele basisinfrastructuur. Deze instellingen behoren tot de landelijke basisinfrastructuur of ontvangen in een aantal gevallen subsidie van het NFPK+. Wij zullen Xynix onderbrengen in het arrangement Amersfoort en daar met de

gemeente afspraken over maken. Xynix constateert terecht dat advisering en subsidiëring door het NFPK+ niet in de nota is meegenomen. Wij zullen de tekst hierop aanpassen.

Tekstwijziging

Een uitspraak over de kwaliteit en de ambitie van de instellingen die onderdeel uitmaken van *de provinciale basisinfrastructuur* is gedaan door de commissie Staal, *het Nieuwe Fonds voor de Podiumkunsten* en de Raad voor Cultuur.

5.2 Beeldende kunst en vormgeving

Centrum Beeldende Kunst Utrecht (CBKU)

Het CBKU wijst de provincie Utrecht erop dat er geen breed en uitgebalanceerd beeldende kunstbeleid meer is in de aankomende cultuurnotaperiode. Voor de beeldende kunst is er nog een beperkte steun aan de kunstuitleen en het CBKU. Het enige argument betreft de verandering van geldstroom voor de beeldende kunst die minister Plasterk wil doorvoeren. Zij betreurt dat de provincie haar eigen beleid zo makkelijk opgeeft.

Het CBKU constateert dat de culturele infrastructuur juist verzwakt in plaats van versterkt door het voorgestelde beleid. De culturele instellingen raken hun “body” kwijt om zich sterk te manifesteren in de verbindende programma’s. Het CBKU stelt een beter evenwicht voor in de financiële middelen waar de instellingen zelf in staat zijn zich te positioneren in de programma’s.

Vanaf 5 juni 2008 heeft de provincie pas definitief met het CBKU gecommuniceerd dat de wijziging in geldstroom gevolgen heeft voor de exploitatie van het CBKU. In de cultuurnota wordt dit onderbouwd. Het CBKU wil graag dat de provincie dit verder uitlegt.

Vanuit de provincie wordt er door de gemeenten Utrecht en Amersfoort een actieve inzet verwacht voor de beeldende kunstvoorzieningen. Het CBKU geeft aan dat deze gemeenten niet beschikken over deze middelen voor een actievere inzet.

Antwoord GS

De Geldstroom BKV vanuit het rijk wordt vanaf 2009 verlegd en komt op een andere manier in de sector terecht. De provincie Utrecht heeft, als het merendeel van de provincies, gekozen om de gaten die het wegvallen van de rijksmiddelen veroorzaakt niet op te vangen. Helaas heeft dit consequenties voor het ingezette beleid. In overleg met het CBKU zullen wij kijken naar de inzet van de middelen.

Tekstwijziging

5.2 Wij *rekenen op* de gemeenten Amersfoort en Utrecht om actief in te zetten *op* de regionale uitstraling van de beeldende kunstvoorzieningen (waaronder het CBK en het BAK).

Genootschap Kunstliefde

Genootschap Kunstliefde betreurt dat er geen actieve inzet is op het gebied van beeldende kunst en vormgeving. Paragraaf 5.2 wordt gelezen als terugtrekking van de provincie van het beeldende kunst- en vormgevingsbeleid. Het Genootschap verwacht van de provincie Utrecht een ondersteunende rol aan gemeenten om de stimulans voor beeldende kunst en vormgeving op lokaal niveau te behouden

Antwoord GS

De provincie Utrecht heeft, net zoals het merendeel van de provincies, gekozen om de gaten die het wegvallen van de rijksmiddelen veroorzaakt niet op te vangen. Helaas heeft dit consequenties voor het

ingezette beleid. In programma's zoals Cultuur en Economie en Cultuur en Ruimte zien wij wel mogelijkheden voor het stimuleren van beeldende kunst.

Tekstwijziging

Nee.

6. Media

6.1 Bibliotheken

Bibliotheek ServiceCentrum (BiSC) en Samenwerkende Utrechtse Bibliotheken (SUB)

SUB en BiSC beschrijven in hun gezamenlijke inspraakreactie hun ambities, die zij graag zien uitmonden in een provinciaal programma Cultuur en Bibliotheken. Zij zijn ervan overtuigd dat de bibliotheken een ideale samenwerkingspartner zijn voor andere culturele- en educatieve instellingen, zeker door de laagdrempeligheid, het grote bereik en het netwerk van bibliotheken. In de aankomende cultuurnota periode hebben de BiSC en de SUB het voornemen om een samenwerkingsagenda op te stellen waarin hun ambities worden uitgewerkt.

Antwoord GS

Wij onderschrijven de stelling dat de bibliotheken een onmisbare schakel zijn in het Utrechtse culturele veld. Wij vinden het belangrijk dat de provinciale informatiefunctie goed wordt neergezet en zien graag dat bibliotheken met elkaar en met andere instellingen samenwerken. Wij zijn het met de insprekers eens dat de brede rol van de bibliotheken in de cultuurnota meer tot zijn recht kan komen en passen de tekst daar op enkele plekken op aan.

Tekstwijziging

2.1 De samenwerking met de provinciale instellingen als Kunst Centraal, ZIMIHC, Centrum Beeldende Kunst, *Samenwerkende Utrechtse Bibliotheken* en Landschap Erfgoed Utrecht vinden wij heel belangrijk.

2.2 Het programma biedt mogelijkheden voor een verbinding met *bibliotheken*, podiumkunst en beeldende kunst en projecten op het gebied van *presentatie en community-art*.

3.3 afspraken met Kunst Centraal, ZIMIHC, Landschap Erfgoed Utrecht *en de Samenwerkende Utrechtse Bibliotheken* over het bereik van de activiteiten en projecten.

6.2 Cultuurhuizen

Geen inspraakreactie.

6.3 Regionale omroep

Geen inspraakreactie.

7. Rollen en verantwoordelijkheden

7.1 Samenwerking andere overheden

Gemeente Amersfoort

De gemeente Amersfoort kan de lijnen in de nota 'Cultuur is Kracht' voor het grootste deel van harte onderschrijven en wil graag haar bijdrage leveren om te helpen de geformuleerde doelen te realiseren. Zij wil op de hoogte blijven van de verschillende plannen van de provincie Utrecht en wil graag de samenwerking tussen stad en provincie verbeteren. De gemeente ziet kansen bij de verbindende programma's en op de beleidsterreinen van cultuurparticipatie, monumenten, podiumkunsten, bibliotheken en cultuurhuizen.

Gemeente Amersfoort stelt de provinciale investeringsbijdrage uit het parelfonds voor de Verensmederij zeer op prijs. Daarnaast wordt de provincie uitgenodigd met het fonds bij te dragen aan de ontwikkeling van de voormalige lijmfabriek Rohm en Haas als culturele broedplaats. Aangezien de aanwijzingsprocedure van rijksbeschermd stadsgezichten een provinciale taak wordt, vraagt de gemeente aandacht voor aanvullend beleid, waardoor een structurele informatie-overdracht in de vorm van publicaties en websites mogelijk wordt. De gemeente pleit er nadrukkelijk voor om het beschermd stadsgezicht Bergkwartier een plaats in de Cultuurnota te geven.

Amersfoort vraagt onze betrokkenheid bij de museale ontwikkelingen in deze gemeente, zij mist dit onderwerp in de ontwerp cultuurnota.

De gemeente Amersfoort wil graag in overleg met de provincie Utrecht over het Cultureel Arrangement Amersfoort dat in 2008 afloopt. Het Arrangement kan bijdragen aan de ondersteuning van initiatieven en instellingen in Amersfoort wat op den duur weer kan bijdragen aan de gezamenlijke ambities van de stad en provincie in het kader van het programma de Vrede van Utrecht / Culturele Hoofdstad van Europa.

Antwoord GS

Wij zien het belang van goede afstemming en samenwerking met de gemeente Amersfoort. Op de punten waar wij nog bezig zijn met beleidsontwikkeling zullen we zeker met Amersfoort in overleg treden.

De subsidieaanvragen voor de restauratie van de voormalige NS Verenloods en de voormalige Lijmfabriek Rohm en Haas zijn ingediend voor het provinciale Fonds Erfgoedparels 2008. In oktober 2008 is bekend of deze aanvragen gehonoreerd worden. In de ontwerp cultuurnota is opgenomen dat aanwijzingen van rijksbeschermd stads- en dorpsgezichten mogelijk een provinciale taak wordt (nu is het een rijkstaak). Dit zal in overleg met het rijk vorm krijgen. Wij zijn het met de insprekers eens dat aanvullend beleid ten aanzien van de aanwijzing ontwikkeld moet worden. In het kader van het programma Cultuur en Ruimte zullen wij hier aandacht aan besteden. Wij zullen de tekst daarop aanpassen.

Het klopt dat wij in deze cultuurnota geen expliciete aandacht geven aan de Amersfoortse musea. De resultaten met meerjarige afspraken in het kader van *van Collectie naar Connectie*, die voor de periode 2005-2008 waren gemaakt, geven daar geen aanleiding toe. Er is er te weinig winst geboekt ten aanzien van gezamenlijkheid en samenhang in beleid. Het zijn vooral de laatste jaren weer de individuele musea die bij ons aankloppen in plaats van de afgesproken gecoördineerde en beleidsmatig

onderbouwde inzet van de beide overheden. Onze betrokkenheid bij de Amersfoortse musea staat evenwel buiten kijf. Bij de uitvoering van de cultuurnota gaan wij graag met de gemeente in overleg over de noden, wensen en plannen.

Dit geldt ook voor het Cultureel Arrangement Amersfoort. Samen met de gemeente zullen wij bekijken hoe we het Arrangement voor de periode 2009-2012 vorm kunnen geven.

Tekstwijziging

4.2 Onze adviesrol kan de komende beleidsperiode wijzigen door decentralisatie van taken. Zo zal de aanwijzing van rijksbeschermd stads- en dorpsgezichten mogelijk een provinciale taak worden. *In het programma Cultuur en Ruimte zullen wij aanvullend beleid ontwikkelen.*

Gemeente Zeist

De gemeente Zeist kan zich goed vinden in de hoofdlijnen van het provinciale cultuurbeleid. Bij de uitvoering van de vier verbindende programma's worden de gemeenten uitgenodigd deel te nemen. De gemeente Zeist wil graag vanuit deze insteek met ons en andere gemeenten van gedachten wisselen om tot samenwerking te komen.

De gemeente Zeist steunt de provinciale ambities op het gebied van cultuureducatie. In haar reactie vraagt de gemeente om in het onderzoek mee te nemen hoe lokale cultuureducatieve instellingen optimaal kunnen samenwerken met Kunst Centraal, ZIMIHC, Landschap Erfgoed Utrecht en scholen. In het kader van het Actieprogramma Cultuurparticipatie bepleit de gemeente Zeist de voortzetting van de regionale cultuurmakelaars. De start is gemaakt, nu stoppen zou verloren werk zijn.

In haar reactie geeft de gemeente Zeist aan nieuwe ideeën te hebben voor het parelfonds. De gemeente vraagt zich af of er nog ruimte is voor deze nieuwe ideeën. Deze gemeente mist in het museumbeleid het bevorderen van het tonen van nieuwe museale collecties.

Verder betreurt de gemeente Zeist het stopzetten van de convenanten op het gebied van beeldende kunst en vormgeving. Zij willen graag in gesprek met de provincie om te bekijken welke mogelijkheden er zijn voor nieuw in gang gezette initiatieven.

Antwoord GS

Wij zijn verheugd dat de gemeente Zeist van gedachten wil wisselen om met ons en met andere gemeenten tot samenwerking te komen. Wij zullen de gemeente daartoe zeker uitnodigen.

Lokale cultuureducatieve instellingen spelen een belangrijke rol naar de scholen toe. Wij zien zeker toe op een goede samenwerking met Kunst Centraal en Landschap Erfgoed Utrecht. Over het Actieprogramma Cultuurparticipatie zullen we u nader informeren. Voor nu kunnen we zeggen dat voortzetting van de cultuurmakelaars onze aandacht heeft.

We zullen in 2009 het Parelfonds evalueren en eventueel andere categorieën kiezen. In ons museumbeleid staat het bevorderen van nieuwe musea of nieuwe collecties niet centraal. Het museale aanbod is groot - Nederland heeft de grootste museumdichtheid ter wereld - en modernisering van het bestaande aanbod heeft prioriteit. In geval van belangwekkende gemeentelijke ambities geven wij daaraan niettemin steun. Vandaar het convenant met Zeist. In onze cultuurnota bevestigen wij dat lopende convenanten tot een goed einde worden gebracht. In het convenant met Zeist zegt de provincie toe op basis van het haalbaarheidsonderzoek afspraken over vervolgfases te zullen maken. Afhankelijk van de gemeentelijke besluitvorming over het haalbaarheidsonderzoek, zal daarbij ook museale inrichting aan de orde zijn.

Ook wij betreuren het stopzetten van de convenanten beeldende kunst en vormgeving en zeggen hierbij toe daarover met u in gesprek te blijven.

Tekstwijziging

Nee.

7.2 Subsidierelatie

Landschap Erfgoed Utrecht

Zie 4.1

Kunst Centraal

Zie 3.2

7.3 Relatiebeheer en debat

Geen inspraakreactie.

7.4 Evaluatie en monitoring

Geen inspraakreactie.

Algemeen

Naar aanleiding van de bespreking van de Ontwerp Cultuurnota 2009-2012 in de Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur op 4 september, zullen wij de volgende tekstwijzigingen toepassen.

2.1

- *ambitieuw programma dat lokaal, landelijk en internationale erkenning en waarding oogst;*
- *duurzame versterking van het Utrechtse culturele leven (door investeringen in de culturele infrastructuur, zowel fysiek als artistiek-inhoudelijk en organisatorisch);*
- *ontwikkeling en versterking van een internationaal en innovatief cultureel imago van de regio Utrecht;*
- *profilering van de culturele infrastructuur van de regio Utrecht.*

3.1

- *In 2009 vernieuwde website www.kunsthuisutrecht.nl met een beoogd bereik van 100.000 bezoekers per jaar;*
- *Een succesvol georganiseerd internationaal festival Europa Cantat, in 2009;*
- *Budgetsubsidie aan ZIMIHC voor de uitvoering van haar taken in 2009-2012;*
- *Circa 45 projecten worden mogelijk gemaakt in 2009 met subsidie uit de subsidieregeling amateurkunst.*

3.2

- *In 2009 uitgevoerde verkenning en voorstel adviesfunctie Kunst Centraal en Landschap Erfgoed Utrecht in de brede school;*

4.1

- *25 cultuurhistorische projecten in de periode 2009-2012, door middel van subsidies in het programma Agenda Vitaal Platteland;*
- *het projectenprogramma Limes is vastgesteld en uitgevoerd;*
- *deelprojecten in de Grebbelinie, Waterlinie, Hart van de Heuvelrug en Groene Hart zijn gerealiseerd conform projectplan;*
- *Cultuurhistorische Atlas is up to date en voor iedereen toegankelijk;*
- *Ontwikkeling van de CHS is opgenomen in het programma Cultuur en Ruimte en in de verordening Wro.*

4.2

- *Beleidskader van de provincie Utrecht in het kader van de nieuwe monumentenwet*

4.3

- *Een centraal beheerde en voor iedereen toegankelijke archeologische database.*

4.4

- *Provinciale deelname in Regionaal Historisch Centrum het Utrechts Archief;*
- *Afspraken in het kader van Collectie naar Connectie met minstens twee nieuwe gemeenten.*

5.1

- *33 ondersteunde instellingen in de provinciale basisinfrastructuur en nieuwe veelbelovende instellingen;*
- *30 verleende incidentele subsidies voor voorstellingen, uitvoeringen, festivals e.d.;*
- *5 ondersteunde talentvolle theatermakers c.q. innovatieve projecten;*
- *Ondersteuning van circa 12 theaters voor kwetsbare en jeugdtheatervoorstellingen;*

6.1

- *een sterk bibliotheeknetwerk*

6.2

- *In 2012 zijn minimaal 10 cultuurhuizen met een samenhangende programmering geopend*

6.3

Per 1 januari 2006 is de Mediawet gewijzigd. De rijksmiddelen zijn volledig gedecentraliseerd naar de provincies en de provincies hebben de volledige zorgplicht gekregen. Dit betekent dat de provincie volgens artikel 107 van de Mediawet zorg moet dragen voor de bekostiging van ten minste één regionale omroep. Daarnaast adviseert de provincie het Commissariaat voor de Media eens in de vijf jaar over de zendtijdverlening. Het Commissariaat voor de Media houdt toezicht op de financiële verantwoording, de programmering en het onafhankelijk en democratisch functioneren van de regionale omroep. In de afgelopen vier jaar zijn de wijzigingen van de Mediawet in het beleid doorgevoerd en hebben wij met de regionale omroep afspraken gemaakt over het bereik door middel van inspanningsverplichtingen. Daarnaast hebben wij afspraken gemaakt met RTV Utrecht over een adequate beleidscyclus.

- kwalitatieve en onafhankelijke invulling van het programmabeleidsbepalend orgaan;
- *toename van bereik en kwaliteit van radio, tv en internet;*

7.1

- *jaarlijkse kennisuitwisseling en ontmoeting op provinciaal dan wel regionaal niveau;*
- *in 2009 vastgelegde en uitgevoerde samenwerkingsafspraken cultuur met gemeenten;*

7.3

- *jaarlijks cultuurdebat.*

7.4

- *nulmeting in 2009*

Beelden Jits Bakker

Beeldend kunstenaar Jits Bakker heeft zijn beelden die geëxposeerd staan in de beeldentuin op park Beerschoten in De Bilt aan de provincie geschonken. Met de Ontwerp Cultuurnota hebben wij besloten in het kader van ons cultuurbeleid collectievorming te beëindigen. Het eigendom van deze beelden valt daarmee buiten het kader van deze nota en is onderdeel van het interne beleid van de provincie. Wel hebben wij met de heer Bakker afgesproken nader beleid vast te stellen over vorm en inhoud van de provinciale rol bij het stimuleren van jonge kunstenaars.

Tekstwijziging

5.2 Wij zullen in overleg treden met externe partijen als het CBKU om te zoeken naar mogelijkheden om jonge kunstenaars te stimuleren.

Bijlage

Lijst van insprekers

Het onderstaande overzicht toont de culturele instellingen en particulieren die een reactie hebben gegeven over de ontwerp cultuurnota 2009 – 2012 Cultuur is Kracht

Inspreker	Pagina
1. Dr. Arie M. Manten	P. 8, 9
2. Bibliotheek Service Centrum en Samenwerkende Utrechtse Bibliotheken	P. 13
3. Centrum Beeldende Kunsten Utrecht	P. 12
4. Gemeente Amersfoort	P. 14, 15
5. Gemeente Zeist	P. 15, 16
6. Genootschap Kunstliefde	P. 12, 13
7. Holland Animation Film Festival	P. 10
8. Kunst Centraal	P. 6
9. Landschap Erfgoed Utrecht	P. 7, 8
10. Landschap Erfgoed Utrecht, Welstand Monumenten Midden Nederland, Monumentenwacht	P. 8, 9
11. Nationaal Restauratiefonds	P. 9
12. Poeziecircus	P. 11
13. Slot Zuylen	P. 10
14. Stichting Commissie voor de Vecht en het Oostelijk en Westelijk Plassengebied	P. 4
15. Stichting Venster op de Vecht	P. 4, 5
16. Utrechts Model	P. 11
17. Xynix Opera	P. 11, 12
18. ZIMIHC, Huis van Amateurkunst	P. 5, 6
